

Eindelijk een nieuw dagvaardingsformulier

Justitie is begonnen met de invoering van een nieuw dagvaardingsformulier. Dit begrijpelijker, en goedkopere, formulier moet het aantal fouten bij het dagvaarden verminderen.

Jan Kloeze

journalist

Het initiatief van Justitie om met een nieuw ontworpen akte van uitreiking en een compleet vernieuwd dagvaardingsformulier het aantal vormfouten in de dagvaarding te lijf te gaan, verdient waardering. Het is alleen jammer dat het ministerie de door ontwerp bureau Eden gemaakte documenten sinds 1998 op de plank heeft laten liggen. Reorganisaties, millenniumwisseling en invoering van de euro gingen voor. Momenteel voert het ministerie van Justitie een nieuw geautomatiseerd systeem in, GPS genaamd. GPS staat in dit geval voor Geïntegreerd Processysteem Strafrechtketen. Het dagvaardingsformulier vormt een belangrijke stap in die keten. Daarom heeft het ministerie besloten nu niet langer te wachten en het sterk vereenvoudigde formulier eindelijk te gaan gebruiken.

Jaarlijks verspreidt het Openbaar Ministerie via 19 arrondissementsparketten 400.000 tot 500.000 aktes van uitreiking. De postbode, die dagelijks zo'n 1.500 uitreikingen voor zijn rekening neemt, kan nu op stap met formulieren die toegankelijker en begrijpelijker zijn geworden. En dat is

belangrijk, want de medewerker van TPG Post moet door het invullen van de juiste gegevens op de juiste plaats zorgen voor een correcte gang van zaken. En hij moet dat ook doen als het regent, sneeuwt of stormt. Als de gedaagde niet thuis is of weigert het formulier aan te nemen, behoort de postbode een exact voorgeschreven procedure te volgen, die nu in een eenvoudig stappenplan op de akte is aangegeven. Dit is vergelijkbaar met de manier waarop een belastingplichtige door het aangiftebiljet wordt geleid. Ontwerpbureau heeft Eden ook dát formulier heeft gemaakt.

Voordat deze verbeteringen in de akte van uitreiking en het dagvaardingsformulier waren aangebracht, leidde een foutieve behandeling aan de deur vaak tot vormfouten in de procedure. Sinds een jaar of twee behoren echter de ergste excessen in het seponeren op basis van vormfouten tot het verleden. Het is nu mogelijk om achteraf correcties aan te brengen in bijvoorbeeld de spelling van het adres op de dagvaarding. Dat kon vroeger niet. Volgens een medewerker van Justitie eindigt toch nog altijd 10 tot 15 procent van de dagvaardingen in een sepot. Hij kan helaas niet zeggen hoeveel van deze geseponeerde zaken zijn terug te voeren op een onjuiste behandeling van de akte van uitreiking. Maar het is duidelijk dat rechters geen zaken in behandeling nemen als ze het idee hebben dat de gedaagde niet in het bezit is van een identiek exemplaar van de in de stukken voorkomende originele dagvaarding. Daarom kende het oude formulier het systeem van doorslagen, geprint op een ouderwetse matrixprinter, die echter niet altijd een

leesbare doorslag produceerde op een vordrukt document dat vanwege zijn dikte de bijnaam 'de Pamper' had. Het nieuwe formulier wordt decentraal geprint op een laserprinter, volgens het principe van *printing on demand*; documenten worden alleen op aanvraag geproduceerd. Er zijn dus geen voorraden meer nodig (die soms bij een kleine wetswijziging vernietigd moesten worden) en alleen al deze nieuwe manier van werken levert jaarlijks een besparing op van 50 procent van de totale kosten (inclusief tijdsbesparing, exclusief de voordelen van de kwaliteitsverbetering in de keten van rechtshandhaving). Dit percentage staat gelijk aan een bedrag van 120.000 euro. Dat betekent dus dat bij invoering in 1998 een besparing bereikt had kunnen worden van 500.000 euro.

Schrijnend

Kennelijk geïnspireerd door de Belastingdienst maakt directeur generaal Rechts-handhaving C.W.M. Dessens het dagvaarden van verdachten en getuigen 'niet leuker maar wel makkelijker'. Hij las in Amsterdam tijdens de presentatie van de nieuwe documenten een voorbeeld van de oude tenlastelegging voor en kreeg daarmee de lachers op zijn hand. Toch is het op zichzelf een schrijnende zaak dat mensen sinds jaar en dag geconfronteerd worden met teksten als 'persoon wordt ten laste gelegd dat hij op of omstreeks 1 oktober 1997 te Alkmaar in het water van de Vliet de binnenvisserij, als bedoeld in artikel 1 lid 4 onder d van de Visserijwet 1962, heeft uitgeoefend door een of meer hengels, als bedoeld in artikel 1 lid 5 van voornoemde

Het huidige formulier

Aanvalsbevoegdheidsquartier

Almanak
postbus 24 postcode 1800 AB

Naam: **ANSWERINGS VAN VERBOD/TE**

Sector: 1 83
Parkietnr.: 14/222001 07
Muntree: 1 0017
Ogna:

naam: Van der Voortaan Van Gwaasenhulje
voorzitter: Robert Tobias Sebastian Marie
opstelling: 22 augustus 1902 te Hertogenbosch

Woning: tel: 1234 56789
adres: Hertogenbosch 1

Miering: 22 augustus 1902 te Hertogenbosch

1902, te 14-20 uur, die (vervolg)zitting van de kantonrechter te Alkmaar, Iherbeckstraat 24, bereinde terecht te staan terzake van hetgeen hieronder is omschreven. Ik verzeg, naar de artikelen 1, 3, 4, 6, 7, 8, 9 van 10 op de wet van 1902 op dit blad.

Ik zal zijn verdere optreden
- R. Koozeban

In officie van justitie,

Aan bovenbedoelde gedgeagde personen wordt tenaastgelegd dat

ing op of meerdere lid 1 lid 1 van 1902, te Alkmaar, en het water van de Wierd, die kantonrechter te Alkmaar, in artikel 1 lid 4 van de Wet van 1902, heeft uitgevaardigd door een of meer hengels, wils bedoeld in artikel 1 lid 5 van voornoemde wet, in dat water te brengen en/of daaruit te lichten en/of op te halen, zonder een geldige sportvisakte te kunnen tonen; en 10 lid 1 Visserijwet

Mede te maken

Het nieuwe formulier

Dagvaarding

Wet van 1902

Aanvalsbevoegdheidsquartier
Alkmaar

Postbusnummer: 24 1800 AB Alkmaar

Naam: Van der Voortaan Van Gwaasenhulje
voorzitter: Robert Tobias Sebastian Marie
Opleiding: 22 augustus 1902 te Hertogenbosch

Adres: Huis Achtersteendijk
Hertogenbosch 1
1234 56789

Naam: Original
Postnummer: 11160001104
Opleiding: 1817
Jaar: 03
Aanvalsbevoegdheidsquartier: 0 januari 1900
Aantal pagina's: 2

Opgave van de zaak en de verzoeken

U wordt verzocht om het water van de Wierd, die kantonrechter te Alkmaar, op een van de punten in lid 1 van de wet van 1902, te lichten en/of op te halen, wils bedoeld in artikel 1 lid 5 van voornoemde wet, in dat water te brengen en/of daaruit te lichten en/of op te halen, zonder een geldige sportvisakte te kunnen tonen; en 10 lid 1 Visserijwet

Zitting

Datum: 21 december 1902
Tijd: 14.30 uur
Plaats: Kantonrechter
Theilbesstraat 21 te Alkmaar
Zak 1

Transactienummer

1234

Opmerkingen

18 december 1902
U is uitgevaardigd om optreden te doen in het water van de Wierd, die kantonrechter te Alkmaar, op een van de punten in lid 1 van de wet van 1902, te lichten en/of op te halen, wils bedoeld in artikel 1 lid 5 van voornoemde wet, in dat water te brengen en/of daaruit te lichten en/of op te halen, zonder een geldige sportvisakte te kunnen tonen; en 10 lid 1 Visserijwet

Begrijpingsinstructie

Als signaal zal de heer E. Koozeban worden opgeroepen.

Gegeneerd

U wordt verzocht om het water van de Wierd, die kantonrechter te Alkmaar, op een van de punten in lid 1 van de wet van 1902, te lichten en/of op te halen, wils bedoeld in artikel 1 lid 5 van voornoemde wet, in dat water te brengen en/of daaruit te lichten en/of op te halen, zonder een geldige sportvisakte te kunnen tonen; en 10 lid 1 Visserijwet

Datum: 1 oktober 2007 omstreeks 12.12 uur
Pagina 2

wet, in dat water te brengen en/of daaruit te lichten en/of op te halen, zonder een geldige sportvisakte te kunnen tonen; art. 10 lid 1 Visserijwet'. In de nieuwe opzet van de dagvaarding klinkt deze tekst als volgt: 'U wordt verdacht van het vissen zonder een geldige sportvisakte in water dat bestemd was voor de binnenvisserij'. Uiteraard staat elders de geldige, formele juridische beschrijving ook.

Overigens worden de nieuwe documen-

ten na de zomer in eerste instantie alleen in het rayon 's-Hertogenbosch ingezet bij dagvaardingen naar aanleiding van rijden onder invloed. De reden voor deze beperkte implementatie is een prozaïsche. Het kost tijd om alle teksten van alle denkbare dagvaardingen te herschrijven in begrijpelijk Nederlands. Daar komen tekstschrijvers aan te pas en bovendien moeten uiteraard allerlei verantwoordelijken op het ministerie er hun goedkeuring aan geven. Geleidelijk

komen de nieuwe documenten voor alle dagvaardingen in alle rayons beschikbaar. Hoelang dit proces gaat duren, kan men op het ministerie nog niet zeggen.

Ook TPG Post heeft gepleit voor een gefaseerde invoering. Medewerkers van het postbedrijf moeten uiteraard wennen aan de nieuwe manier van werken. Wel is het zo dat TPG Post nauw is betrokken bij het testen van de aangepaste formulieren. Overigens ontvangt TPG Post per dagvaarding op dit moment 6 euro. Dit bedrag is vergelijkbaar met het bezorgen van een aange tekende brief en is al jaren ongewijzigd. Naar aanleiding van de invoering van het nieuwe formulier onderhandelt TPG Post met het ministerie van Justitie over een hoger tarief. Behalve de postbode worden (in veel mindere mate) politiebeambten en medewerkers van het Openbaar Ministerie ingezet voor het uitreiken van de dagvaardingen.

Begrip voor de gedaagde

Er zijn minimaal twee soorten gedaagden. De ervaren klant van het Openbaar Ministerie, die met heel andere ogen naar de dagvaarding kijkt dan de onervaren gedaagde, die voor het eerst te maken krijgt met Justitie als verdachte of als getuige. Beiden moeten zich aangesproken voelen door de dagvaarding. Daarom bevat de eerste pagina altijd de inleiding, een verwijzing naar relevante brochures, gegevens over de zitting met een eventueel transactievoorstel en bijzonderheden en ten slotte de heldere samenvatting van het feit. Op de vervolgsbladen staan de formele tenlastelegging, de toelichting op maat (deze bevat alleen de informatie die voor de gedaagde van belang is) en de adresgegevens van pakket of griffie.